

Bu həftəsonu Qətərdə start götürəcək futbol üzrə 2022-ci il Dünya Çempionatının əvvəlcədən bəyan edilmiş məqsədlərindən biri hamının tədbirdə iştirak etmək üçün bərabər imkanlara malik olmasını təmin etməkdir.

Təşkilatçılar stadionların bazasında fiziki məhdudiyətli insanlar üçün də əlverişli və rahat mühitin yaradılmasına xüsusi diqqət yetiriblər. Hazırlıqlar zamanı Qətər hakimiyyəti əlilləri mütəmadi olaraq məsləhətləşmələrə cəlb edib. Hətta fiziki məhdudiyətli bir azarkeş - Əhməd Həbib "Qətər-2022"nin təşkilat komitəsində işlə təmin olunub. O, çempionatın açılışını səbirsizliklə gözləyir və mundialın tarixdə xüsusi yer alacağını düşünür: "Biz bu turniri əlçatanlıq mühiti ilə tarixə salmaq üçün əlimizdən gələni etdik. Biz uzun müddət çalışdıq, məhdud fiziki imkanlı adamları cəlb etdik və oyunların keçiriləcəyi yerlərdə ən yüksək standartlara cavab verən şərait yaratdıq. Eyni zamanda diqqət yetirdik

ki, çempionat bütün ölkədə əlçatanlıq mühitinin yaxşılaşdırılmasına təkan versin".

Onların arasında Qənimət El Təvil də var. Bu əlil sonuncu mil deyilən yolu yoxlayıb və əlilliyi olan insanlar üçün nişanların, işıqlandırmanın və xüsusi marşrutların dəyişdirilməsi ilə bağlı tövsiyələr verib.

İzdihamdan və səs-küydən qorxanlar üçün unikal sensor otaqlar yaradılıb

Əlçatanlıq mühiti təkəcə əlil arabası istifadəçiləri üçün bir sıra yerlərin ayrılmasından ibarət deyil. Futbolu sevən, lakin izdihamdan və səs-küydən qorxanlar üçün "Education City" stadionunda terapevt Səna Əbu Məcidin yaratdığı unikal sensor otağı da var. Həkim autistlər üçün məktəbdə bir

neçə belə oyun meydançası yaradıb. "Neyroatipik davranışı olan insanların çoxu səs-küylü mühitlərdə yaxşı davranmırlar, işıq onları narahat edir, bəzən izdihamda özlərini pis hiss edirlər. Sensor otaqların məqsədi budur", - deyər terapevt izah edir. - Bu mühit sakitləşdirmək və rahatlaşdırmaq üçün nəzərdə tutulub.

Qətər Əlillik Resursunun təsisçisi Səbikə Şaban deyir ki, yaradılmış presedent - əlilliyi olan insanların məkanların layihələndirilməsi işlərinə cəlb edilməsi gələcəkdə də davam edəcək.

"FİFA (Beynəlxalq Futbol Federasiyası) artıq əlilliyi olan insanlara səs hüququ vermək, onların həyatını daha mənalı etmək üçün inanılmaz iş görür" deyən Səbikə Şaban qeyd edir: "Təşkilat prosesinin hər bir mərhələsində, məsələn, stadionların layihələndirilməsində və azarkeşlər üçün proqramlar hazırlanmasında çoxlu sayda belə insanların iştirakı presedentə çevrilib və bundan

sonra bu təcrübə müntəzəm olacaq".

Beləliklə, futbol sosial dəyişikliklərin güclü mühərrikinə çevrilir. Bu barədə yetkinlik yaşına çatmayan yiyəsiz uşaqlara kömək edən "Street Child United" qrupu da yaxşı məlumatlıdır. Təşkilatın həmtəsisçisi və direktoru Con Rou çempionat ərəfəsində evsiz uşaqlar üçün beynəlxalq turnirdə iştirak etmək məqsədilə qeyri-sağlam mühitdən olan 30-a yaxın uşaq komandasını Qətərə

gətirib. Böyük Britaniyadan olan yeniyyətə Maykl Tasker deyir ki, futbol onun üçün problemlərdən uzaqlaşmağın bir yoludur. Düşünürəm ki, həyatda işlərin düz getməyində bu, stressdən və depressiyadan çıxmaq üçün yaxşı bir yoldur.

Kolumbiyalı futbolçu Cennifer Mena etiraf edib: "Qabiliyyətlərimizi sübut edə biləcəyimiz, dünyaya səsimizin vacib olduğunu göstərə biləcəyimiz bu anı xeyli vaxtdır gözləyirdim".

"Heç bir uşaq küçədə yaşamamalı və işləməməlidir"

Qətərə getmək çoxları üçün asan deyildi, əsas problem şəxsiyyət vəsiqələrinin olmaması ilə bağlı idi. Uşaqlar üçün çempionatı təşkil edən Qətər Fondunun nümayəndəsi Bruk Rid deyir: "Uşaqlar çox vaxt həyatlarını yaxşılaşdırmaq üçün ehtiyac duyduqları şeylərə, istər təhsilə, istərsə də şəxsiyyət vəsiqəsi almaq hüququna çıxış əldə edə bil-

mirlər. Məsələn, Banqladeşdən olan qrupda üç nəfərin doğum haqqında şəhadətnamə və buna görə də pasporta çıxışı yox idi. Bu ölkənin qanunvericiliyi küçədə yaşayan və valideynlərini tanımayan insanlar üçün sənədləşməni nəzərdə tutmur. Amma yerlərdəki QHT-lərin söyləri sayəsində 1,5 milyon gənc banqladeşliyə sənədləri verilib".

Uşaqlar üçün çempionat meydana oynamaqla məhdudlaşmayıb. Komandalar BMT-yə yaxın formatda konqres keçirərək küçələrdə yaşayan gənclərin problemlərini müzakirə ediblər və nəticədə müxtəlif ölkələrdən olan evsiz uşaqların problemlərinin nə qədər oxşar olduğunu öyrəniblər.

2010-cu ildən bəri Dünya çempionatlarında könüllü kimi çalışan Con Rou əmindir ki, heç bir uşaq küçədə yaşamamalı və işləməməlidir: "Biz bütün uşaqlara qorxudan, zorakılıqdan, sərt davranışdan azad bir gələcək vermək istəyirik".

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"